

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านการคมนาคม การสื่อสาร เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของโลก ซึ่งการติดต่อสื่อสารกันนั้นจำเป็นต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ภาษาที่นิยมและได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาสากลที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วโลกคือ ภาษาอังกฤษ บทบาทและหน้าที่ของภาษาอังกฤษเด่นชัดขึ้นในทางการศึกษา ทางการบริหารและทางสังคม ภาษาอังกฤษมีสถานภาพเป็นภาษาสากล ความต้องการสื่อสารระหว่างประเทศ ระหว่างชุมชน ความต้องการในการเรียนรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และความต้องการในระดับนานาชาติ ทำให้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในสังคมยุคใหม่ สังคมไทยก็เช่นกัน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแห่งเทคโนโลยี มีความสำคัญต่อการศึกษาและการทำงาน (สิทธิรัตน์ รุจิเกียรติกิจกร และคณะ, 2541, หน้า 6) ผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษดีย่อมได้เปรียบในด้านการติดต่อ สื่อสาร การติดตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้านการศึกษา และการประกอบอาชีพ เพราะสามารถเข้าใจความรู้ลึกซึ้งนึกคิด ทักษะคิด และวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539, หน้า 57)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539, หน้า 2, 24) ได้ระบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยว่า ต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ และได้ระบุให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่คนในชาติต้องรู้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญในระดับเดียวกับกับการมีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ, 2539, หน้า 1) ที่ได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร มีความเข้าใจในสารสนเทศต่าง ๆ รวมทั้งมีความรู้

ความสามารถในการเลือกสรรสารสนเทศที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ ความคิดของคน
อันนำไปสู่การพัฒนาคนและจะส่งผล ไปสู่การพัฒนาประเทศโดยรวมในที่สุด

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทยนับเป็นสิ่งยาก
ที่ผู้เรียนต้องฝึกเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษา เพราะเมื่ออยู่นอกชั้นเรียนแล้วผู้เรียนจะไม่มีโอกาสได้
ใช้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม วิธีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นให้
ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายและความคิด ความจำเป็นที่
ผู้เรียน จะต้องสร้างทักษะและใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้
นอกจากนี้การจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
แต่ละคนมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น อีกทั้งเป็นการเสริมทักษะทางภาษา
ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นและมีโอกาสศึกษาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจนอกเหนือจากที่กำหนดในหลักสูตร ได้
ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์

แต่ในสภาพความเป็นจริงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จตาม
เป้าหมาย นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีทักษะทางภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน และ
เขียนไม่ดีพอที่จะสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษ
เท่าที่ควร จึงทำให้ไม่สนใจเรียนและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ครูผู้ที่จะสอน
เนื้อหาให้จบตามที่หลักสูตรกำหนด จึงละเลยต่อการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียน ได้มีโอกาสฝึกทักษะ
ทางภาษา (สิริกัญญา ขวัญสำราญ, 2540, หน้า 2 -3)

จุดประสงค์ในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาคือจะต้องให้ความรู้และ
ทักษะพื้นฐานทางภาษาที่พอเหมาะกับวัยของเด็กระดับนี้ โดยการสอนจะให้นักเรียนเรียนรู้และ
ฝึกการออกเสียง การใช้ตัวสะกดเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างประโยคในการฟัง
พูด อ่าน และเขียนได้ เนื้อหาที่นำมาสอนจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การใช้สำนวน ประโยค
ที่ใช้บ่อยๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ในการเรียนการสอน
จึงไม่เน้นไวยากรณ์ แต่จะคำนึงถึงการนำรูปประโยคที่ถูกต้องและเจ้าของภาษาใช้ประจำมาเป็น
บทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนสื่อความหมายได้ถูกต้องคือฟังให้เข้าใจและพูดกับผู้อื่นได้ (ปราณี วงศ์วุฒิ,
2536, หน้า 2) การสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ “คำสรรพนาม” เรียกแทนตัวบุคคลหรือเรียกชื่อ
สิ่งต่าง ๆ เป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักสร้างประโยคในการติดต่อสื่อสารและเป็นพื้นฐานสำหรับ
เรียนภาษาอังกฤษในระดับสูง คำสรรพนามในภาษาอังกฤษมีหลายคำ แต่ละคำมีลักษณะการใช้ที่
แตกต่างกัน ดังนั้นครูต้องสอนให้นักเรียนได้เข้าใจอย่างชัดเจน ไม่สับสน ครูควรเลือกใช้สื่อการ
สอนที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมหรือเรื่องที่สอน เช่น การใช้ชุดการสอนเพราะนักเรียนทุกคนจะ

มีอิสระในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หรือการแสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน มีความเป็นกันเอง ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนของตนเองได้เต็มที่ (สมานมิตร แสงไชสง, 2538, หน้า 42) นอกจากนี้ชุดการสอนยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูดำเนินการสอนไปตามลำดับขั้นตอน มีอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ในระยะเวลาอันสั้น ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้เร็ว ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (จิตกรทองสุข, 2541, หน้า 4) และจากรายงานการศึกษาศาภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับโรงเรียนประถมศึกษาพบว่าสื่อเทคนิควิธีการที่โรงเรียนต้องการมากที่สุด ได้แก่ ชุดการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, หน้า 78)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง “คำสรรพนาม” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีคุณภาพ มีความเหมาะสมกับนักเรียนและระยะเวลาในการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้นำไปใช้และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้นำกระบวนการผลิตไปเป็นแนวทางสำหรับพัฒนาชุดการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง “คำสรรพนาม” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางในการพัฒนาชุดการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป
3. ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคลนิมิตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 30 คน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาเรื่องคำสรรพนามในหนังสือ English Is Fun Book 3 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ปีการศึกษา 2544 ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 11 คาบ คาบละ 20 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน หมายถึง ชุดอุปกรณ์การสอนสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วยแผนการสอน คู่มือครู สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การพัฒนาชุดการสอน หมายถึง ขั้นตอนในการวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา และ นำชุดการสอนไปใช้ในการเรียนการสอน มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาต่อสภาพการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ชุดการสอนภาษาอังกฤษ เรื่อง “คำสรรพนาม” หมายถึง ชุดอุปกรณ์การสอน สำเร็จรูปวิชาภาษาอังกฤษเรื่องคำสรรพนาม ซึ่งใช้เนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชุด English is Fun Book 3 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง คุณภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองซึ่งกลุ่มตัวอย่าง มีความแตกต่างในด้านวัฒนธรรมและภาษา ผู้เชี่ยวชาญจึงเสนอแนะให้กำหนดเกณฑ์ เป็น 80/80 โดย

4.1 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัด คิดเป็นร้อยละ 80

4.2 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 80

5. แบบฝึกหัดประจำหน่วย หมายถึง แบบฝึกหัดชนิดเติมคำและแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้วัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการสอน

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้วัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้วัดหลังเรียนชุดการสอน